

Groep B streptokok (GBS) en antibiotica nodig

Je verloskundige of gynaecoloog adviseert je antibiotica via een infuus tijdens de bevalling. De reden is dat je baby een verhoogd risico heeft op een infectie met groep B streptokok (GBS). Deze infectie kan zeer ernstig verlopen. De infectie ontstaat tijdens de bevalling. Met antibiotica kun je dit meestal voorkomen. Je bevalt dan in het ziekenhuis.

Wat zijn groep B streptokokken?

GBS is een van de vele bacteriën die in ons lichaam voorkomt. Twee op de tien vrouwen (20%) heeft GBS in de darmen en/of in de vagina. De meeste vrouwen hebben daar geen last van. Sommige vrouwen krijgen een blaasontsteking met GBS. Deze is goed te behandelen met antibiotica. Als je antibiotica krijgt voor GBS, dan verdwijnt de bacterie meestal tijdelijk. GBS komt vaak weer terug. Maar GBS kan ook zonder behandeling verdwijnen. Heb je GBS in een kweek van de vagina, darm of urine? Dan ben je GBS-drager.

Wat is GBS-ziekte bij de baby?

De kans op GBS-ziekte

De helft van de baby's raakt besmet met GBS tijdens de bevalling. De meeste baby's hebben daar geen last van. De bacteriën zitten alleen op de huid of op de slijmvliezen. Bij een klein deel van de baby's dringen de bacteriën het lichaam binnen. Dan kan er wel een ernstige situatie ontstaan. De baby krijgt GBS-ziekte. Ben je GBS-drager tijdens de bevalling? En heeft de baby geen andere risicofactoren om een infectie te krijgen? Dan is de kans 0.3 tot 0.4% dat de baby GBS-ziekte krijgt (3 tot 4 op de 1000 baby's). Heeft de baby wel extra risicofactoren op een infectie? Dan is de kans groter dat de baby GBS-ziekte krijgt.

GBS-ziekte bij de baby

De meeste baby's met GBS-ziekte worden binnen 24 uur ziek. De ziekte kan ernstig verlopen. De baby kan een longontsteking krijgen, een hersenvliesontsteking en/of een bloedvergiftiging. De baby kan overlijden, ook als de baby snel behandeld wordt. Dit gebeurt bij 5 tot 10 van de 100 baby's (5-10%) met GBS-ziekte. Een deel van de baby's houdt ernstige schade over na de infectie. De baby kan bijvoorbeeld doof worden, spastisch worden of zich niet goed ontwikkelen. Dit gebeurt bij de helft van de baby's na een hersenvliesontsteking. De kans op een hersenvliesontsteking bij GBS-ziekte is 10-14% (10-14 op de 100). Heeft de baby extra risicofactoren op een infectie? Dan is de kans mogelijk groter op ernstige schade.

Vroege en een late vorm

De vroege vorm van GBS-ziekte ontstaat binnen 3 dagen na de bevalling. Er is ook een late vorm die tot 3 maanden na de geboorte kan ontstaan. Sommige baby's die de late vorm krijgen zijn tijdens de geboorte besmet. Andere baby's raken na de geboorte besmet, bijvoorbeeld via de handen van een volwassene. De vroege vorm komt het meest voor (70%).

Wanneer kan de baby besmet raken?

De baby kan worden besmet

- voor de geboorte via het vruchtwater als de vliezen gebroken zijn
- tijdens de geboorte via de vagina
- na de geboorte

Via het vruchtwater

Een besmetting in de baarmoeder gebeurt meestal na het breken van de vliezen. De streptokokken komen via de vagina in de baarmoeder en dan in het vruchtwater. De baby raakt via het vruchtwater besmet. Hoe langer de vliezen gebroken zijn, hoe groter de kans op een besmetting en op een infectie. De moeder krijgt koorts en de hartslag van de baby gaat omhoog. Heel soms ontstaat een infectie als de vliezen nog niet gebroken zijn.

Via de vagina

Als de baby via de vagina wordt geboren, kan de baby besmet raken.

Na de geboorte

De baby kan na de geboorte worden besmet via bijvoorbeeld de handen van een volwassene.

Antibiotica tijdens de bevalling

GBS is goed te bestrijden met antibiotica. Als je GBS-drager bent, dan helpt het niet om al tijdens de zwangerschap antibiotica te nemen. GBS komt namelijk meestal weer terug. Het is ook niet verstandig om af te wachten of de baby ziek wordt en dan pas antibiotica te geven. Krijg je antibiotica voor de geboorte van de baby, dan werkt dit wel goed. Het beste resultaat krijg je als je 4 uur voor je bevalt antibiotica hebt gekregen via een infuus. De kans is ongeveer 10 keer zo klein dat de baby GBS-ziekte krijgt. Gaat je bevalling sneller dan verwacht? Beval je 1 tot 2 uur nadat je antibiotica hebt gekregen? Dan is de kans op besmetting ook al veel minder groot.

Wie krijgen het advies om antibiotica te gebruiken?

Als je baby een grotere kans heeft op een infectie dan krijg je het advies om antibiotica te gebruiken. Dit is in de volgende situaties:

- je hebt eerder in deze zwangerschap een blaasontsteking met GBS gehad
- je hebt eerder een baby gekregen met GBS-ziekte
- je bent GBS-drager in deze zwangerschap en je gaat te vroeg bevallen
- je bent GBS-drager en je vliezen zijn meer dan 24 uur gebroken

GBS in de urine

Heb je in deze zwangerschap een blaasontsteking gehad met GBS? Dan heb je meer GBS in de vagina dan iemand die alleen drager is. De kans is groter dat de baby tijdens de bevalling met GBS besmet raakt.

Eerder kind met GBS-ziekte

Heb je eerder een baby gehad met GBS-ziekte? Dit houdt in dat de baby een infectie heeft gehad: een longontsteking, bloedvergiftiging of een hersenvliesontsteking. In die situatie adviseert de verloskundige en gynaecoloog om antibiotica te gebruiken.

Was een eerdere baby besmet, maar niet ziek? Of was een eerdere baby ziek, maar is

niet duidelijk door welke bacterie? Overleg dan met je gynaecoloog of verloskundige. Je kunt kweken afnemen om vast te stellen of je GBS-drager bent in deze zwangerschap. Als dat zo is, kun je kiezen of je antibiotica wil tijdens de bevalling. Vraag hiervoor via Mijntjongerschans de volgende informatie aan: GBS-drager: kiezen wel of geen antibiotica tijdens de bevalling.

Voor 37 weken bevallen?

Ben je GBS-drager en beval je voor 37 weken? Dan adviseert de gynaecoloog antibiotica tijdens de bevalling. Baby's die te vroeg worden geboren zijn vatbaarder voor infecties.

Is er geen kweek gedaan of is de uitslag nog niet bekend? Dan adviseert de gynaecoloog ook antibiotica tijdens de bevalling.

Langer dan 24 uur gebroken vliezen?

Ben je GBS-drager en zijn je vliezen langer dan 24 uur gebroken? In die situatie adviseert de gynaecoloog ook antibiotica. De kans op een infectie neemt toe als de vliezen langer gebroken zijn.

Tijdens de bevalling

Welke antibiotica?

Heb je geen tekenen van een infectie? Dan krijg je antibiotica uit voorzorg. We noemen dit GBS profylaxe. Je krijgt penicilline via het infuus vanaf het moment dat je gaat bevallen. Het is van belang dat je tenminste tweemaal een dosering krijgt met 4 uur tussenpoos. Het is dan ook belangrijk dat je zodra je denkt dat je gaat bevallen je naar het ziekenhuis komt. Ben je na 4 uur nog niet bevallen? Dan krijg je een nieuwe dosis. Als je overgevoelig bent voor penicilline, dan krijg je Clindamycine. Heb je wel tekenen van een infectie? Zoals koorts tijdens de bevalling of heeft de baby een hoge hartslag? Dan weten we niet zeker of GBS de oorzaak van de infectie is. Dan krijg je antibiotica die voor meer bacteriën werken (Augmentin) en wordt de bevalling overgedragen door je verloskundige naar de gynaecoloog.

Waar bevallen met GBS profylaxe ?

Je bevalt in het ziekenhuis. Je eigen verloskundige begeleidt je bevalling als je geen verdere medische indicatie hebt. De baby blijft minimaal 12 uur samen met jou opgenomen op de kraamafdeling voor controles.

Weer thuis

De baby kan tot 3 dagen na de geboorte de vroege vorm van GBS-ziekte krijgen. Er is ook een late vorm die tot 3 maanden na de geboorte voorkomt. Neem contact op met de verloskundige of huisarts als de baby een van de teken krijgt van een infectie. Bel meteen, wacht niet tot de volgende dag. Ook als je twijfelt.

Tekenen van een infectie zijn:

- grauwe, bleke of blauwe kleur, niet mooi roze zijn
- snel of kreunend ademen
- slecht drinken of spugen
- temperatuur lager dan 36 of hoger dan 38
- lusteloos zijn, slap zijn, ontroostbaar huilen

Samengevat

- GBS is een van de vele bacteriën die in ons lichaam voorkomt en normaal geen schade geeft.
- Als je GBS-drager bent, dan is de kans groot dat je baby gezond wordt geboren en geen infectie krijgt. Maar soms wordt een baby ernstig ziek en kan een longontsteking krijgen, hersenvliesontsteking of bloedvergiftiging. De baby kan daardoor overlijden of ernstige schade overhouden.
- Omdat jouw baby een hoger risico heeft op een infectie adviseert de gynaecoloog om je antibiotica te geven tijdens de bevalling.
- Je hebt een hoger risico bij
 - een blaasontsteking door GBS bij de moeder tijdens de zwangerschap
 - een eerder kind met GBS-ziekte
 - een vroeggeboorte (voor 37 weken) en dragerschap GBS bij de moeder
 - langdurig gebroken vliezen en dragerschap GBS bij de moeder
- Als je antibiotica tijdens de bevalling krijgt, kan GBS-ziekte bij de baby meestal worden voorkomen.

Je krijgt de antibiotica via een infuus. De bevalling is in het ziekenhuis. Als je geen medische indicatie hebt, kan je eigen verloskundige je begeleiden.

- Na de geboorte blijft je baby 12 uur ter observatie in het ziekenhuis.
- De baby kan tot 3 dagen na de geboorte de vroege vorm van GBS-ziekte krijgen. Er is ook een late vorm die tot 3 maanden na de geboorte voorkomt.
- Neem contact op met de verloskundige of huisarts als de baby een van de tekenen krijgt van een infectie. Bel meteen, wacht niet tot de volgende dag. Ook als je twijfelt.

Tekenen van een infectie zijn

- grauwe, bleke of blauwe kleur, niet mooi roze zijn
- snel of kreunend ademen
- slecht drinken of spugen
- temperatuur lager dan 36 of hoger dan 38
- lusteloos zijn, slap zijn, ontroostbaar huilen

Contact

Stel je vraag via www.mijntjongerschans.nl of bel 0513 – 685 245.

Grip op uw zorg via Mijntjongerschans

Mijntjongerschans.nl is het patiëntenportaal van ziekenhuis Tjongerschans. Dit portaal is bereikbaar voor alle patiënten die zijn ingeschreven bij Tjongerschans. Na het inloggen op www.mijntjongerschans.nl met DigiD met sms-verificatie of via de DigiD app heeft u toegang tot uw medische gegevens. U kunt hier ook afspraken maken, een vraag stellen, vragenlijsten invullen en uitslagen bekijken.

DISCLAIMER

Wij adviseren u bij uw bezoek aan de polikliniek en bij opname zo weinig mogelijk geld, sieraden, dure kleding en andere zaken van (emotionele) waarde mee te nemen naar het ziekenhuis. Het ziekenhuis aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade aan of verlies van dergelijke zaken.